

niedziela

głos z Torunia

NR 39 (823) • J • ROK LIII • 26 IX 2010 • TORUŃ

TEMAT TYGODNIA

Boże zwierciadła

Bóg w swoim miłosierdziu kocha człowieka i troszczy się o niego. Wyrazem tej troski są aniołowie, którzy są obecni przy nas, chronią nas i pomagają nam. Oni łączą niebiosy z ziemią i są głosem samego Boga. O Jego dobroci i miłości przypomina święto Świętych Archaniołów Michała, Gabriela i Rafała (przypada 29 września, w środę) oraz wspomnienie Świętych Aniołów Stróżów (2 października, w sobotę). Każdy z nas ma swojego Anioła Stróża, który opiekuje się nim od narodzenia do śmierci, chroni przed złem i prowadzi ku dobru.

W tym tygodniu warto przypomnieć sobie 3 imiona dane nam przez Boga, by bezpiecznie doprowadzić nas przez doczesność do nieba.

Pierwsze z nich znaczy „Któż jak Bóg” i jest siłą do przezwyciężania zła. To zawołanie wyraża zdumienie, podziw i uwielbienie dla Stwórcy oraz Jego wielkość i dobroć. Przypomina o wdzięczności za dar życia, a także o radosnym chwaleniu i wielbieniu Boga. Michał jest pierwszym i najważniejszym aniołem, został on obdarzony przez Boga szczególnym zaufaniem i kluczami do nieba. Boża miłość jest mu mocą w walce z zła.

Posłańcem, który przynosi ludziom dobrą nowinę od Boga, jest św. Archanioł Gabriel. To właśnie on ukazuje się Zachariaszowi i zapowiada narodziny syna – Jana Chrzciciela, zwiastuje Maryi, że zostanie Matką Syna Bożego. To imię znaczy „mąż Boży” albo „wojownik Boży”. Tak jak kiedyś powiedział do Maryi: Nie bój się, Pan z Tobą, dziś przypomina, że naszą mocą, nadzieją i ocaleniem jest Bóg.

Trzecie imię oznacza: „Bóg uleczyl” i jest związane z biblijną opowieścią o Tobiaszu. Dlatego św. Rafał jest wzorem dla ludzi niosącym ulgę w cierpieniu i chorobie, a przede wszystkim jest księciem aniołów, jednym z siedmiu Archaniołów, którzy stoją w pogotowiu przed majestatem Pana (por. Tb 12, 15).

Modląc się za wstawiennictwem Świętych Archaniołów i Anioła Stróża, uwielbiamy Bożą Opatrzność, dziękujemy za posłańców wiary, nadziei i światła, którzy są jak zwierciadła pokazujące dobroć Boga.

Beata Pieczykura

MIOŚZ BALCERAK

Biskup toruński Andrzej Suski wraz z ceremoniarzami oraz ks. Rafałem Bochenem, organizatorem dnia wspólnoty.

W czasie uroczystości Ksiądz Biskup udzielił błogosławieństwa do posługi ceremoniarza pierwszy raz w 18-letniej historii diecezji toruńskiej

Króluj nam Chryste!

Ks. Rafał Bochen

W sobotę 11 września odbył się Dzień Wspólnoty Liturgicznej Służby Ołtarza Diecezji Toruńskiej, który zgromadził ok. 500 osób z różnych zakątków diecezji. Uroczystościom przewodniczył biskup toruński Andrzej Suski. Miejscem spotkania dzięki życzliwości ks. kan. Wojciecha Miszewskiego była parafia pw. św. Antoniego na toruńskich Wrzosach. Tego dnia nie brakowało zarówno słonecznej pogody, jak i radości ducha.

Spotkanie rozpoczęło się szkołą liturgiczną, którą poprowadził ks. Wojciech Osicki z Nowego Miasta Lubawskiego. Przypomnił podstawowe przepisy regulujące postawy i gesty, którymi ministranci i lektorzy posługują się podczas liturgii. Jak zewnętrzne zachowanie się człowieka wynika z wewnętrznego usposobienia, tak w liturgii zewnętrzne wykonywanie pewnych

gestów jest przejawem przeżyć duchowych. Z drugiej strony przyjmowanie zewnętrznych postaw jest potrzebne dla obudzenia i rozwijania w sobie kultu Boga. Kult bowiem ze swej natury ma charakter całościowy, to znaczy dotyczy tak wnętrza człowieka, jak i ciała. Ludzie praktykują pewne gesty dla głębszego i żywszego zajmowania się sprawami Bożymi. Tak jak w życiu codziennym okazujemy sobie wzajemnie miłość i uczucia za pomocą gestów, tak w liturgii postawy i gesty są znakami miłości do Boga. Dlatego tak ważne jest, by były zachowywane i wykonywane z czułą starannością, czcią i skupieniem. Dotyczy to zwłaszcza kapłanów, ministrantów i lektorów, z których wzór ma czerpać całe zgromadzenie liturgiczne.

dokończenie na str. IV-V

Przez Świnice Warckie do Krakowa-Łagiewnik

Z Diecezjalnego Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Toruniu po raz kolejny wyruszyła pielgrzymka śladami św. Faustyny Kowalskiej i sługi Bożego Jana Pawła II. Obie postacie to wielcy apostołowie miłosierdzia Bożego. Św. Faustyna propaguje nowe formy kultu miłosierdzia. Jan Paweł II wynosi ją na ołtarze i zaprasza do kontemplacji prawdziwego oblicza Boga bogatego w miłosierdzie. 3 dni pielgrzymki, która odbyła się w dniach 9-11, były okazją, aby tych dwoje naszych rodaków stało się przewodnikami po niezmiernych drogach Bożego miłosierdzia.

Głogowiec i Wadowice, gdzie była okazja do zwiedzania domów rodzinnych orędowników miłosierdzia, ukazały, że w atmosferze domu rodzinnego kształtuje się osobowość człowieka zdolnego do przyjęcia daru Bożego. Modlitwa i zdrowe zasady moralne owocują w przyszłości świętością. Jasna Góra – duchowa stolica Polski – oddziaływanie na wszystkich, którzy przez kult maryjny zawierają siebie Bogu. Takimi byli Karol Wojtyła i Helena Kowalska. Nawiedzenie miejsc związanych z ich życiem, dotknięcie chrzcielnic w Świnicach Warckich i Wadowicach przypomina znaczenie chrztu w życiu człowieka. Z kolei sanktuaria w Kalwarii Zebrzydowskiej, Ludźmierzu i Zakopanem na Krzeptówkach pozwalają poznać, jak Maryja kształtuje pobożność rejonów podbeskidzkich i podhalańskich. Od najmłodszych lat Karol Wojtyła był związany z Panią Kalwaryjską i drózkami, na których rozważał Mękę Pańską oraz udział w niej Matki Bożej. To tu jako papież prosił o szczególną modlitwę w swojej intencji za życia i po śmierci.

Łagiewniki to główny cel pielgrzymki – miejsce narodzin dla nieba św. Faustyny. Tu znajduje

Podczas pielgrzymki mimo niesprzyjających warunków pogodowych dopisywała pogoda ducha

się okazała bazylika Miłosierdzia Bożego, którą 17 sierpnia 2002 r. konsekrował Jan Paweł II. W murach tej świątyni następca św. Piotra w sposób uroczysty powierzył miłosierdziu Bożemu całą rodzinę ludzką. Na kanwie tych historycznych wydarzeń pielgrzymi poprzez modlitwę i rozważania zgłębiali prawdę o Bożym miłosierdziu, którą przybliżył kustosz toruńskiego sanktuarium ks. prał. Stanisław Majewski. Katechezy zostały dopełnione prelekcjami s. Sebastiany ze Zgromadzenia Matki

Bożej Miłosiernej, s. urszulanki z Ludźmierza, pani Anny z Kalwarii Zebrzydowskiej i ojca dominikanina z Gidel.

Dziękujemy św. Faustynie i słudze Bożemu Janowi Pawłowi II za możliwość uczty duchowej, którą przeżyliśmy w 3-dniowych rekolekcjach w drodze. Nie sprzyjała specjalnie pogoda atmosferyczna, ale nasi patronowie zrekompensowali nam to dobrą atmosferą duchową. Do zobaczenia na kolejnym szlaku pielgrzymkowym. **SAM**

Kolejarze pamiętają

Grudziądz

Członkowie Stowarzyszenia Kolejarzy im. św. Józefa w Grudziądzu co roku pamiętają o ofiarach zbombardowanego pociągu na stacji Gorzuchowo Chełmińskie. 2 września 1939 r. samoloty Luftwaffe zaatakowały pociąg relacji Grudziądz-Toruń. W wyniku bombardowania zginęło 36 pasażerów i 3 kolejarzy. Zwłoki ofiar złożono do leja powstałego po wybuchu bomby lotniczej po przeciwnej stronie budynku stacji. Na płycie nagrobka postawionego w 60. rocznicę tragedii umieszczono napis: „Przechodniu, powiedz wnukom, że zginęliśmy niewinnie, zabiła nas cywilizacja śmierci i nienawiści”. Z okazji 71. rocznicy tego zdarzenia przy pomniku upamiętniającym ofiary tragedii odbyło się nabożeństwo prowadzone przez diecezjalnego duszpasterza kolejarzy diecezji toruńskiej ks. Bogdana Tułodzieckiego. Przy tablicy kole-

Nabożeństwo poprowadził ks. Bogdan Tułodziecki, diecezjalny duszpasterz kolejarzy

jarze i mieszkańcy odmówili modlitwy za zmarłych, zapalili znicze oraz złożyli kwiaty.

Henryk Turski

Pielgrzymka do sanktuarium Matki Bożej Rywałdzkiej

11 września z kościoła św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Łasinie wyruszyła piesza pielgrzymka do sanktuarium Matki Bożej Rywałdzkiej. Po uroczystym błogosławieństwie ks. kan. Grzegorza Grabowskiego, proboszcza parafii w Łasinie, grupa licząca 134 pątników wyruszyła do Rywałdzkiej Pani, aby przedstawić Jej modlitewne intencje. Podczas trasy liczącej ok. 25 km pielgrzymom towarzyszyły dwa młodzieżowe zespoły ewangelizacyjne – Pustyni Miast z Torunia i Działdowa. Mimo trudu pątnicy doszli radośni do wyznaczonego celu. O godz. 17 uczestniczyli w Mszy św. sprawowanej w sanktuarium, którą w ich intencji sprawowali ks. Krzysztof Fidorowicz oraz ks. Łukasz Figurski. Pielgrzymka zakończyła się błogosławieństwem, którego udzielił o. Wojciech Sugiera. **ŁF**

Dary dożynkowe niosą członkowie duszpasterstwa rolników

Część delegacji diecezji toruńskiej przed klasztorem jasnogórskim

U Matki Pięknej Miłości

Rolnicy wiedzą, że bez błogosławieństwa Bożego żaden wysiłek nie przyniesie plonu. Pamiętają również, że za każdy plon należy Panu Bogu podziękować i czynili to podczas ogólnopolskich dożynek na Jasnej Górze, które odbyły się w dniach 4-5 września pod hasłem: „Do Matki Pięknej Miłości”

Podczas 2-dniowej pielgrzymki rolników i mieszkańców wsi do tronu Matki Bożej na Jasnej Górze nie mogło zabraknąć przedstawicieli diecezji toruńskiej. Od kilku lat członkowie duszpasterstwa rolników z diecezji aktywnie włączają się w obchody jasnogórskich dożynek. W tym roku na Jasną Górę z diecezji toruńskiej pielgrzymowali rolnicy z parafii w Prątnicy, Koszelewach, Unisławiu, Lipinkach, Słupie, Górnych Wymiarach, Sarnowie, Gostkowie. Po raz drugi na Jasną Górę delegacja zawiozła obraz i relikwie św. Izydora, patrona rolników. Dzięki temu wielu rolników z całej Polski poznawało swojego patrona.

2 wieńce dożynkowe z parafii w Prątnicy i Koszelewach, które zwyciężyły w diecezjalnym konkursie wieńców dożynkowych (po raz drugi z rzędu), reprezentowały diecezję toruńską. Prezentowane na Wałach budziły zainteresowanie pielgrzymów. Ponadto zaciekawienie wywołała delegacja z Prątnicy ubrana w charakterystyczne stroje z rejonu lubawskiego.

Część diecezjalnej delegacji stanowili członkowie chóru „Soli Deo” z parafii pw. św. Maksymiliana w Grudziądzu pod dyktando Adama Szynkiewicza, którzy śpiewem uświetnili Mszę św. o północy w Kaplicy Cudownego Obrazu oraz następnego dnia wystąpili z krótkim koncertem na Wałach.

Mszę św. rozpoczynającą pielgrzymkę rolników odprawił bp Jan

Styrna, krajowy duszpasterz rolników, w koncelebrze z diecezjalnymi duszpasterzami. W homilii mówił do rolników, że mają wsłuchiwać się w Boże prawo, aby nie błądzić i nie krzywdzić bliźniego. Na Jasnej Górze można przemyśleć wszystko na nowo, wrócić do trudnej pracy i patrzeć w przyszłość bez lęku – mówił bp Styrna. Przypominając bardzo trudną sytuację (powódź, nawałnice), dawał wskazówki i mówił za Janem Pawłem II: Jeśli Pan Bóg zsyła na nas krzyże, to powinniśmy odczytywać to jako dotknięcie Bożej miłości i drogę do poznania naszych możliwości. Maryja będzie dodawać mocy, jeśli tylko się do Niej zwrócimy. Apelując do wszystkich, nie tylko obecnych w Bazylice Jasnogórskiej, powiedział, że nie wolno rolników traktować jako ludzi drugiej kategorii, a wsi jako zaścianka.

Abp Stanisław Nowak, jak co roku, przewodniczył modlitwie apelowej dla rolników. Z radością zauważył obecność na pielgrzymce wielu kapłanów, którzy – jak mówił – zawsze stali z ludem. Nawigując do tegorocznych trudności w pracy na roli, mówił, że jeżeli rolnicy zawierzą Chrystusowi i Maryi, będą w stanie pokonać wszelkie trudności, te materialne i te duchowe.

Nasza diecezja w tym roku miała szczęście, ponieważ w Kaplicy Cudownego Obrazu po uroczystej rekoronacji i nałożeniu nowych szat tego samego dnia pierwszej Mszy św. przewodniczył ks. Zbigniew Gański,

duszpasterz rolników diecezji toruńskiej, a liturgię przygotowali członkowie duszpasterstwa rolników.

Dziś, gdy gości u Matki Pięknej Miłości, pragniemy zasłuchać się w to, co ma nam do powiedzenia, szczególnie polskim rolnikom i mieszkańcom wsi. Maryja od swego tronu pragnie przypomnieć im o tym, co najważniejsze. Wskazać podstawowe zadania.

Przyjmijcie wyrazy szacunku, wdzięczności i solidarności, z serca płynące dziękczynienie za plony, owoce ziemi, waszej żmudnej pracy i Bożego błogosławieństwa
Bp Jan Styrna

Ks. Gański mówił o zadaniach, jakie powinien podejmować polski rolnik, aby swoje życie uczynić spokojnym i w miarę szczęśliwym. Powinien się modlić (bo bez modlitwy nie ma błogosławieństwa Bożego), trwać w jedności ze współbraćmi (bo w jedności siła, przetrwanie i przyniesienie obfitego plonu) oraz solidaryzować się z bliźnim (realizując prawo miłości). Maryjo, Matko Pięknej Miłości, przytul do swego serca wszystkich rolników, którzy pracują na roli, traktują ją jako matkę żywicielkę. Otocz opieką rodziny polskich rolników – tymi słowami zakończył homilię diecezjalny duszpasterz rolników.

Niedzielnej Mszy św. na Wałach przewodniczył i homilię wygłosił

metropolita szczecińsko-kamieński abp Andrzej Dzięga. Eucharystię koncelebrowali: abp Stanisław Nowak – metropolita częstochowski, bp Jan Styrna – krajowy duszpasterz rolników, biskup diecezji elbląskiej oraz ks. prof. Stanisław Sojka – sekretarz Krajowego Duszpasterstwa Rolników i duszpasterze rolników, wśród nich ks. Zbigniew Gański oraz ks. kan. Marian Zbrojski, proboszcz parafii Koszelewy.

W dożynkach jasnogórskich brali udział: prezydent Bronisław Komorowski, minister rolnictwa i rozwoju wsi Marek Sawicki, parlamentarzyści i związkowcy. Starostami byli Barbara i Jacek Żądęccy ze wsi Ostrów w diecezji kieleckiej. Wraz z trojgiem dzieci wręczyli bochenki chleba – dar z tegorocznych plonów – biskupom, prezydentowi, ministrowi rolnictwa, generałowi zakonu i przeorowi Jasnej Góry.

W homilii abp Dzięga podkreślał, że trzeba modlitwy za Polskę, naród, relacje społeczne, abyśmy pozostali wsłuchani w Boga, wpatrzeni w Boga i Bogu poddani, a wtedy będziemy rodziną. Docenił pracę rolników i ich rolę w służbie dla Ojczyzny.

Diecezja toruńska przygotowała dożynkowe dary dla bp. Jana Stryny oraz ks. prał. Stanisława Sojki. W procesji z darami delegacje złożyły m.in. kosze dożynkowe.

Na zakończenie Mszy św. poświęcono dożynkowe wieńce.

Aleksandra Wojdyło

Uroczystościom przewodniczył bp Andrzej Suski

Cieszyła duża liczba kapłanów, którzy przybyli do Torunia

Biskup Andrzej udzielił błogosławieństwa do posługi ceremoniarza

Kim jest ceremoniarz?

Jest to osoba dbająca o należyłą organizację czynności sakralnych oraz godny i pobożny ich przebieg. „Wypada, aby przynajmniej w katedrach i w większych kościołach był odpowiednio przygotowany mistrz ceremonii, który by się troszczył o należyłą organizację czynności liturgicznych oraz o wykonywanie ich przez wyświęconych szafarzy i przez wiernych świeckich w sposób godny, w należyтым porządku i pobożnie” (OWMR 106). W szczególności do zadań ceremoniarza należy odpowiednie przygotowanie liturgii, tak aby wierni, jak również sam ceremoniarz, mogli ją odpowiednio przeżyć

Króluj nam

dokończenie ze str. I

Szkoła liturgiczna stanowiła wprowadzenie do Eucharystii, której przewodniczył bp Andrzej Suski. Mszę św. koncelebrowało 40 kapłanów, którzy wraz z ministrantami przybyli na zjazd do Torunia.

W homilii Ksiądz Biskup podkreślił rolę, rangę i znaczenie Liturgicznej Służby Ołtarza jako posługi wobec Eucharystii i dla Eucharystii. Zwrócił też uwagę, że pośród wielu atrakcji dzisiejszego świata służba przy ołtarzu jest wielkim dobrem, które ma siłę przezwyciężać zło i nieczytelne propozycje pod pozorem dobra.

Po homilii nastąpiło błogosławieństwo do posługi ceremoniarza, które przyjęło 14 ministrantów. Błogosławieństwo to było wydarzeniem historycznym, ponieważ odbyło się pierwszy raz w 18-letniej historii diecezji toruńskiej. Kandydaci przygotowywali się do tej uroczystości, uczestnicząc w kursach formacyjnych. Podczas zajęć ks. kan. Wojciech Niedźwiecki, ceremoniarz katedralny, ukazywał na czym polega piękno liturgii i kładł nacisk na staranne jej przygotowanie.

W diecezji nie brakuje ministrantów i lektorów, którzy z wielkim oddaniem i zaangażowaniem służą przy ołtarzu. Ich przywiązanie do Kościoła i staranne przygotowanie liturgii zostało zauważone oraz nagrodzone. Wyróżnionym 27 ministrantom i lektorom, a także ich rodzicom podziękował Biskup Andrzej, wręczając dyplomy.

Podczas spotkania nie zabrakło rywalizacji sportowej. Na boisku należącym do Zespołu Szkół nr 9 ministranci z parafii pw. św.

Na zjazd przybyli ministranci i lektorzy z różnych zakątków diecezji

Chryste!

Michała Archaniola w Grzybnie rozegrali mecz towarzyski z ministrantami z parafii pw. św. Marii Magdaleny w Biskupicach. Faworytami byli ministranci z Grzybna, którzy podczas ogólnopolskich rozgrywek piłki nożnej halowej w Elblągu zdobyli brązowy medal. Nad prawidłowym przebiegiem rywalizacji czuwał ks. Piotr Kociniewski.

Pogłębienu formacji duchowej i intelektualnej służył konkurs wiedzy liturgicznej, który przygotował i poprowadził ks. Krzysztof Górski. W sali koncertowej Zespołu Szkół Muzycznych ks. dr hab. Dariusz Kotecki ukazał lektorom drogę powołania w Biblii, a dr Elżbieta Zaremba dała wiele cennych wskazówek na temat techniki posługiwania się słowem.

Oslabłe na skutek wysiłku intelektualnego i sportowego siły można było pokrzepić posiłkiem przygotowanym przez Caritas dzięki życzliwości ks. prał. Daniela Adamowicza, dyrektora Caritas Diecezji Toruńskiej. Każdy uczestnik spotkania otrzymał czapeczkę z nadrukiem: „Caritas jest okej”; co jest wspaniałym podsumowaniem dnia wspólnoty, bowiem „miłość jest zawsze okej”.

Dziękuję kapłanom, rodzicom, ministrantom, lektorom i tym, którzy uczestniczyli w diecezjalnym spotkaniu. Mam nadzieję, że wszyscy odjechali do domów i parafii z sercem wdzięcznym Panu Bogu za dar tego spotkania. Króluj nam Chryste!

Ks. Rafał Bochen

Diecezjalny Duszpasterz Służby Liturgicznej
Diecezji Toruńskiej

www.iso.diecezja.torun.pl

Wyróżnionym ministrantom i lektorom oraz ich rodzicom podziękował Biskup Andrzej, wręczając dyplomy

Ministranci rozgrywający mecz piłki nożnej mogli liczyć na doping

ZDJEŃ: MIŁOŚĆ BALEKAK

I ZJAZD DIAKONÓW STAŁYCH W POLSCE

W dniach 11-12 września w Toruniu odbył się I Zjazd Diakonów Stałych w Polsce. Czterech wyświęconych diakonów: Zbigniew Machnikowski, Bogdan Sadowski, Stanisław Dziedzian, Tomasz Chmielewski, i akolita Mariusz Malinowski, który w najbliższym czasie przyjmie święcenia diakonatu, spotkali się w Toruniu, gdzie powstał pierwszy Ośrodek Formacji Diakonów Stałych w Polsce. Celem zjazdu była wymiana doświadczeń życia i pracy diakonów stałych, którzy jako duchowni pomagają kapłanom w pracy duszpasterskiej i ewangelizacyjnej (pisaaliśmy o tym szerzej w nr 38 „Głosu z Torunia”). Podczas pobytu w Toruniu 11 września o godz. 9 diakoni stali wzięli udział w Mszy św. w parafii pw. św. Antoniego. To właśnie w tej parafii posługuje jedyny diakon stały wyświęcony dla diecezji toruńskiej dk. Tomasz Chmielewski. Mszy św. przewodniczył ks. Adam Czerwiński, a słowo Boże wygłosił dk. Tomasz Chmielewski. W homilii ukazał zadania i przybliżył posługę diakona stałego. Po Eucharystii odbyło się spotkanie na plebanii.

Ks. Dariusz Żurański

W parafii pw. św. Antoniego w Toruniu spotkali się diakoni stali z całej Polski

JACEK BALCRAK

Szkolenie dla fotografów i operatorów kamer na kościelnych uroczystościach liturgicznych

Wydział Duszpasterski Kurii Diecezjalnej Toruńskiej organizuje szkolenie dla fotografów i operatorów kamer na kościelnych uroczystościach liturgicznych

Szkolenie odbędzie się 6 listopada w godzinach od 10 do 14. Wykłady będą przeprowadzone w parafii pw. św. Antoniego na toruńskich Wrzosach przy ul. św. Antoniego 4. W programie szkolenia przewidziano następujące zagadnienia:

- ▶ liturgia sakramentów i sakramentaliów,
- ▶ zadania fotografa i kamerzysty podczas liturgii w dokumentach i przepisach Konferencji Episkopatu Polski,
- ▶ zasady praktyczne fotografowania i filmowania w kościołach.

Uczestnicy szkolenia otrzymają certyfikat upoważniający do fotografowania i filmowania uroczystości liturgicznych.

Koszt: 100 zł.

Wpłata przy odbiorze certyfikatu.

Zgłoszenia należy kierować do 30 października pod adresem:

Wydział Duszpasterski Kurii Diecezjalnej Toruńskiej
ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń
tel. (56) 622-35-30

lub drogą internetową:

torun@niedziela.pl oraz dzurek@diecezja.torun.pl

Ks. dr Dariusz Żurański
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego
Kurii Diecezjalnej Toruńskiej

„Perły dla Dzieweczki”

Wydany tekst to opracowane przez bł. Marię Karłowską rekolekcje dla jej wychowanek. Błogosławiona napisała je w Poznaniu w 1912 r. po kilkunastoletnim doświadczeniu pracy z dziewczętami wyrwanymi z rymsztoku ludzkiego życia.

Przypomnijmy, że geneza specyficznego apostołstwa Marii wiąże się ze spotkaniem w Poznaniu z prostytutką, która podlegała kontroli policji obyczajowej. Było to w listopadzie 1892 r. Maria odwiedziła ubogą rodzinę, gdzie miało miejsce to spotkanie. Dziewczyna, wzruszona serdecznością i bezpośrednim podejściem Marii, odsłoniła przed nią tragizm swego życia i pragnienie zerwania z tym, co było jej codziennością, ale codziennością już nie do zniesienia.

Maria usłyszała wyraźnie w sercu wezwanie Jezusa. Nie wiedziała wówczas, że był to tajny dom publiczny. Ale zrozumiała, że przyszło wezwanie Pana. Kiedyś wyznała siostrze, że gdyby nie zdecydowała się wtedy pomóc zagubionej dziewczynie, lękałaby się o swoje zbawienie wieczne.

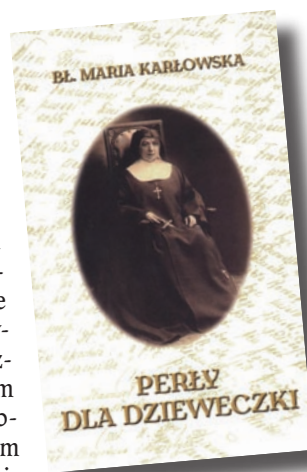
Grono pragnących nawrócenia powiększało się, a Maria poznała tajemnicę, która pozwoliła jej otwierać dusze dziewcząt: „Tym biednym dzieciom potrzeba serca!”. Brama kamienic, cementarz, ulica, domy publiczne, oddział dla wenerycznie

chorych kobiet w poznańskim szpitalu miejskim to pierwsze miejsca szokującego – apostołatu Marii Karłowskiej.

„Perły” to kontynuacja, a także świadectwo podjętego przez Marię Karłowską dzieła. Wychowanki wymagały przecież nie tylko opieki medycznej, ale przede wszystkim duchowej.

I to dla nich pisała późniejsza błogosławiona tekst rekolekcji. Trzeba dodać, że jest on specyficzny, gdyż pokazuje ogromną walkę, jaką toczy konkretna wychowanka, aby zmienić swoje życie. A jest to właściwie walka, którą o każde życie toczy Bóg.

Waldemar Rozyńkowski
Publikację można nabyć w Domu Generalnym Siostr Pasterek w Jabłonowie Pomorskim

Działalność Brodnickiego Centrum Caritas

POMOC POWODZIANOM

W wakacje w Brodnickim Centrum Caritas trwały kolonie dla dzieci powodzian. W czasie trzech turnusów odpoczywało 130 kolonistów. Na pierwszym przebywały dzieci z gminy Janowiec z województwa lubelskiego, na drugim BCC gościło mieszkańców gminy Słubice w województwie mazowieckim, a w trakcie trzeciego z kolonii skorzystały dzieci z Solca nad Wisłą. Większą część kosztów pokrywał Urząd Marszałkowski Województwa Kujaw-

sko-Pomorskiego, który był inicjatorem tego przedsięwzięcia. Wśród darczyńców, którzy wspomogli kolonie darowiznami rzeczowymi oraz finansowymi, są fundacje, firmy, z którymi Brodnickie Centrum Caritas stale współpracuje, a także firmy i osoby prywatne z terenu powiatu brodnickiego i okolic. W pomoc zaangażowały się również niektóre parafie z okręgu brodnickiego. Za hojność i zrozumienie trudnej sytuacji naszych gości dziękujemy.

Ilona Barańska

Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych i Zagrożonych Bezdomnością

Kolonisci na wycieczce w Toruniu

PROJEKT

W lipcu Brodnickie Centrum Caritas (BCC) podpisało umowę na realizację projektu „Kompleksowe wsparcie osób bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i wykluczeniem społecznym poprzez rozbudowę BCC”. Dofinansowanie uzyskane przez BCC od Urzędu Marszałkowskiego to kwota 1625281,83 zł. Realizacja projektu jest planowana na okres od 3. kwartału 2010 r. do 3. kwartału 2011 r. W ramach tego projektu m.in. zostanie dokończona budowa Ośrodka Wsparcia dla Osób Bezdomnych i Zagrożonych Bezdomnością. Zatem będą zrealizowane prace wykończeniowe na pierwszym piętrze przeznaczonym na mieszkania chronione. Otwarcie ośrodka jest planowane na 4. kwartał 2010 r. Obecnie trwają prace wykończeniowe, by zaczął funkcjonować zgodnie z planem. BCC złożyło projekt w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Realizowane Działanie 7.2.1, czyli „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i niepełnosprawnych”, ma na celu poprawę dostępu do zatrudnienia. Z projektu skorzystają osoby bezdomne, zagrożone bezdomnością oraz niepełnosprawne, w tym z zaburzeniami psychicznymi. Będą to więc podopieczni Ośrodka Wsparcia dla Osób Bezdomnych i Zagrożonych Bezdomnością, Środowiskowego Domu Samopomocy oraz osoby wychodzące z placówek i rodzin zastępczych. Dzięki różnorodnym instrumentom, takim jak: staże, kursy, zajęcia z reintegracji zawodowej itp., osoby, które skorzystają z projektu, będą miały szansę zdobycia m.in. kwalifikacji zawodowych. W przypadkach, gdy będzie to konieczne, beneficjent skorzysta z pomocy psychologa, pracownika socjalnego, co wpłynie na poprawę jego codziennego funkcjonowania w społeczeństwie.

Ilona Barańska

UROCZYSTOŚCI KU CZCI ŚW. SIOSTRY FAUSTYNY

W liturgiczne wspomnienie św. Siostry Faustyny, zarazem 72. rocznicę jej narodzin dla nieba, we wtorek, 5 października o godz. 15 (Godzina Miłosierdzia) w Diecezjalnym Sanktuarium Miłosierdzia Bożego na toruńskich Kozackich Górach odbędą się uroczystości odpustowe ku czci Świętej Patronki. Przewodniczył im będzie bp Józef Szamocki. Wszystkich czcicieli Miłosierdzia Bożego i św. Faustyny jak najserdeczniej zaprasza

Ks. prał. Stanisław Majewski

Kustosz sanktuarium wraz z duszpasterzami

Ks. Konstanty Stanisław Jaranowski (1888-1939)

Był filomata, członkiem Towarzystwa Naukowego w Toruniu, organizatorem ruchu sokolego i harcerskiego, kapelanem wojskowym odznaczonym Krzyżem Walecznych, nauczycielem i działaczem oświatowym, znawcą i miłośnikiem muzyki, proboszczem. Swoje ostatnie lata spędził jako duszpasterz niewielkiej parafii z dala od głównych szlaków komunikacyjnych. Uosabiał charyzmat pomorskiego księdza, który posługę kapłańską łączył ze służbą dla Ojczyzny i dobra społecznego, co przyszło mu okupić męczeńską śmiercią

DUCHOWNI DIECEZJI CHEŁMIŃSKIEJ (54)

Niezwykły kapłan, jeden z wielu...

Konstanty Stanisław Jaranowski urodził się 13 listopada 1888 r. w rodzinie Wojciecha i Katarzyny z Koźlikowskich, właścicieli gospodarstwa w Osieczku, w ówczesnej parafii Nieżywiec. Zdolny, obdarzony nadzwyczajnym talentem muzycznym chłopiec uczył się w gimnazjum w Brodnicy. Tam w 2 ostatnich latach nauki należał do tajnej organizacji filomackiej. (Jego prezesem był późniejszy ksiądz – Wojciech Rogaczewski, działacz plebiscytowy na Mazurach, zamęczony w Buchenwaldzie w 1944 r.) Po maturze w 1909 r. wstąpił do Seminarium Duchownego w Pelplinie.

3 lata później podjął roczne studia na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. „Takie międzysemestry uniwersyteckie (...) ówczesna władza biskupia uważała za bardzo pożyteczne – ocenia ks. Franciszek Manthey, historyk pelplińskiej uczelni – [bo] rozszerzały (...) horyzont myślowy studenta, uzupełniały studia pelplińskie”. Po powrocie do miasta nad Wierzycą przygotowywał się do święceń kapłańskich, które otrzymał 29 marca 1914 r. Wraz z nim pelplińską katedrę opuściło tego dnia 29 neoprezbiterów. Z tamtego ostatniego przed wojną „wszechświatową” kursu 15 doczekało następnej wojny. 7 zginęło w egzekucjach jesienią 1939 r., 2 w obozach koncentracyjnych (ks. Bronisław Komorowski, męczennik Stutthofu, został beatyfikowany). Spośród 6 ocalonych sławę wybitnego archeologa, etnografa i historyka Pomorza zyskał ks. Władysław Łęga (zm. w 1960 r.), m.in. patron Muzeum w Grudziądzu.

Ks. Jaranowski rozpoczął posługę od wikariatu w kaszubskim Wielu, gdzie trafił pod opiekę skrzydła proboszcza ks. Józefa Szydlika („Głos z Torunia” nr 15/2007), absolwenta brodnickiego gimnazjum i filomaty, patrioty, budowniczego sławnej kalwarii. Młody wikary w 1914 r. założył Towarzystwo Śpiewu „Cecylia”, które „pielegnowało nie tylko pieśń, ale i język polski, przygotowując na tajnych kursach przyszłych pracowników społecznych” – czytamy w relacji z jego jubileuszu; ks. Jaranowski pierwszy dyrygent chóru był wtedy

honorowym gościem (por. „Słowo Pomorskie”, 31 sierpnia 1929).

W 1917 r. został przeniesiony do Kościerzyny, gdzie prowadził chór istniejący przy miejscowym kole Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. Wtedy zapalił się do idei sokolstwa: wcielanie w życie hasła „w zdrowym ciele zdrowy duch” i zaspokajanie dążeń patriotycznych. Rok później, już w Chełmnie, wybrano go prezesem tamtejszego „Sokoła”. Tamże wiosną 1919 r. został założycielem i pierwszym dyrygentem Towarzystwa Śpiewu „Harmonia”. W sali Polskiego Hotelu Centralnego co środę odbywały się odczyty z dziedziny muzyki i przedstawienia teatralne. Deklamowano wiersze i śpiewano polskie pieśni. Był to niepewny czas, gdy rozstrzygała się przynależność państwowa Pomorza, a w mieście panoszył się Grentzschutz. „Jeszcze zbrodnią było wtedy na ulicach Chełmna odezwać się głośno po polsku (...)” – czytamy w „Pamiętniku” wydanym z okazji 10-lecia Towarzystwa. Wikaremu grożono śmiercią. „Pewnego razu zrobili napad podczas lekcji śpiewu (...), szukając mnie. Uprzedzony na 5 minut przed ich przybyciem [Grentzschutz] rozproszyłem śpiewaków, ale sam przez 4 godziny nie mogłem się wy dostać, bo czyhali, aż się ściemniło” – czytamy w liście ks. Jaranowskiego.

Jesienią tego roku został przeniesiony do Pokrzydowa, którego proboszcz ks. Roman Dembiński należał do Powiatowej Rady Ludowej. Ks. Stanisław (zwykle używał swojego drugiego imienia) włączył się w pracę Komisji Szkolnej Rady, dojeżdżając do Brodnicy, gdzie na specjalnych kursach wykładał historię i literaturę polską nauczycielom, którzy mieli przejąć szkolnictwo po Niemcach. Po odzyskaniu Pomorza, wiosną 1920 r. został prefektem w gimnazjum żeńskim w Grudziądzu. Wkrótce jako kapelan Wojska Polskiego poszedł na wojnę z bolszewikami, z której powrócił jako kawaler Krzyża Walecznych.

Ks. Jaranowski był świadom, że pomyślny dla kraju rok 1920 to nie koniec, a dopiero początek trudnych wyzwań. „Nasze Pomorze, wyzwolone spod jarzma pruskiego, prędko się

dźwignęło. (...) Ale okazało się, że dalszy jego rozwój hamuje brak ludzi odpowiednio wykształconych” – pisał w „Słowie Pomorskim” 15 września 1922 r. Włączył się więc do pracy nad kształceniem i formacją duchową młodzieży. Grudziądzki katecheta, a później wizytator nauki religii w dekanacie brodnickim, ważnego sojusznika upatrywał w ruchu harcerskim. Jego zasługą jest organizowanie obozów skautowskich, w tym pierwszego na Pomorzu obozu szkoleniowo-wypoczynkowego dla harcerek w Węlczu.

W 1932 r. wrócił do tradycyjnego duszpasterstwa. Krótco administrował m.in. parafią w Papowie Biskupim, po czym wrócił w rodzinne strony. 27 czerwca 1933 r. został proboszczem parafii pw. św. Mikołaja w Kruszynach, gdzie przyszedł na świat. Tam też czekała go męczeńska śmierć: 7 października 1939 r. w niewyjaśnionych okolicznościach został zamordowany przez Selbstschutz w podbrodnickim lesie. Był pierwszą ofiarą eksterminacji księży ze swojego dekanatu. Jego mogiły nie udało się odnaleźć. Po latach mieszkańcy Kruszyn z inicjatywy ówczesnego proboszcza ks. Wiesława Zagórskiego upamiętnili duszpasterza marmurową tablicą w krućchce kościoła.

Wojciech Wielgoszewski
Dziękuję za pomoc ks. Wojciechowi Dembkowi, proboszczowi parafii w Kruszynach, ks. Grzegorzowi Kowalikowi z parafii Opatrzności Bożej w Toruniu, rodakowi ks. Jaranowskiego i prezes Agnieszce Kowalskiej ze Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Gminy Bobrowo

głos z Torunia niedziela

Ks. dr Dariusz Żurański
(redaktor odpowiedzialny)
współpraca: Joanna Kruczyńska
ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń
tel. (56) 622-35-30 w. 39
fax (56) 621-09-02
e-mail: torun@niedziela.pl

Dyżury: od poniedziałku do piątku
w godz. 9-13
Redakcja częstochowska:
Beata Pieczykura
tel. (34) 369-43-38